Licet. ¶ Nõ diuidit.ponit tñ pmo thema de pmutare volentibus vbi ſunt expectãtes.qđ diffinit ibi:Nolumus. exponit mortuum ibi: Eqtatẽ.ꝛ eius rõnẽ ibi:Que al's.ꝛ h ponit li cet ꝑ ꝙuis.Jo.an. Nota ꝙ ꝗ expectat pmã vacantẽ: primã conſeq̃ de/ bet:fallit h in ca ſibus q̃s dixi.ſ. de pbẽ.q: ſepe.ꝛ de ꝯceſ.pbẽ.ſi ſo li.Jo.an.

Licet ĩ tua dioceſi a aliq̃d aucte apl'ica b bñficia ꝓximo va c catura expectent: d illos tamen qui ſm formam e iuris ſua beneficia in eadem f dioceſi ad tuam collationem g ſpectãtia pmutare volẽtes li h bere ac ſine fraude in mãib⁹ i tuis ipa reſignãt.Wolum⁹oc caſione pmiſſa eq̃tatẽ pferen k tes in hac pte rigori circa fa/ ciendã pmutationẽ beneficio l rum hmõi. Que alias mini/ me reſignaſſent:vllatenus im pediri. m

De teſtamentis et vl/ timis voluntatibus.

Bonifacius octauus.

In fideicommiſſarijs ſubſti/ tutionibus locũ habet quar/ tarum deductio: in directis non:ꝛ ſubſtitutiones interp̃/ tari debemus directas:dum modo conueniant verbis et perſonis inſtitut̃. Joh. an. ca. I

Si pater filiũ ꝛ filiã habẽs impuberes

a ¶ Dioceſi.Nõ excludit:imo in/ cludit ciuitatem. Additio (Idẽ Jo. mo.ꝛ h etiã poſuit Ar chid.ꝙ poſtea cã cellauit ꝓpt̃ opi. ſuã de qua dicaꝫ ſup glo.q̃d ſi me poſſit opponi ꝙ ampliaret verba tex.Joh.an.)ad idem.lxiij.di.ſan ctoꝝ.ſ.co.lib.de temp.ordi.cũ nullus.j.rñ. de offi.ordi.cum eps.ad hoc ff.de ſer.expor.cui pacto. nõ ob.ſ.eo. de reſcrip.rodul/ phus.q: in reſcriptis ad lites loquit̃ que ſunt odioſa:ꝛ includat̃ etiã eccl'ia cathedralis:ad hoc.ſ.ꝺ ver.ſig.cũ clerici.nõ ob.ſ.de pbẽ.ꝙuis.j.q: ibi ẽ ambitio.Jo.an. b ¶ Aucte apl'ica. Idẽ puto ꝛ multofortius ſi expectãt aucte reſeruationis legatoꝝ vel receptionis capituli. c ¶ Proxio.idẽ ꝛ mltofortius puto:ſi expectarẽt ꝙ duce rẽt acceptãdã.nã plus afficit̃ pbẽda ꝑ iſtã gr̃aꝫ ꝙ ꝑ il/ lã:vt dixi.ſ.de ꝯceſ.pbẽ.ſi ſoli.ad fi. d ¶ Iur̃.ſ.e.q̃/ ſitũ. e ¶ Bñficia.h large itelligevt miora ꝛ maiora bñ ficia dignitates ꝛ pbẽdas etiã cõphẽdat.j.q.iij.ſiq̃s da tor.ſ.de ꝯceſ.pbẽ.c.ij.ſ.de ꝟ.ſig.tua.qđ optime etiã ꝓ Queſtio bat̃.j.de reg.iur.c.j.vbi dixi de h. f ¶ Collationẽ.q̃d ſi nõ ſpectat ad collationẽ ſꝫ ad ꝯfirmationẽ tm̃. Itẽ q̃d ſi ptinẽt ad collationẽ ſui ꝛ alteri⁹:vl' ſint illa in diuer/ ſis dioc̃.in his q̃ſtiõib⁹ pmo videt̃ ꝙ ñ hẽat locũ h decr. Additio (ꝛ h tenet h Archid.ꝑ rõnẽ q̃ ſeq̃t̃ Jo.an.) Rõ q: ꝑ ꝑ/ mutatõeꝫ ñ poſſum⁹ negare q̃n vacẽt bñficia:debet̃ ĝ ex pectãti pmã vacaturã ꝺ rigore ꝛ ꝟitate iur̃:ſꝫ h eq̃tas ſcp̃ta vult ꝙ nõ debeant̃.eſt ĝ tenẽda regula niſi in ea pte q̃ viciata repit̃.C.de ap.pcipimus.ꝛ ſic nõ videt̃ a lr̃a recedẽdũ.ꝛ niſi caſus mutet̃ regula non vitiet̃:ad h faciat.ſ.de pbẽ.cũ in ill'.vbi aliud ẽ dicere ad collatio/ nẽ:aliud ad ꝯfirmationẽ:ad idẽ eo.c.in fi.ꝛ.e.ti.c.vlt. vbi aliud ẽ dicere ad collationẽ tuã:aliud tuã ꝛ alteri⁹. Additio Sat̃ põt dici(Idẽ Jo.mo.ꝛ ſic ref'uat̃ Jo.an.)ꝯtrũ. ꝛ de h dictũ fuit:q: ſic fuit q̃ſitũ vñ ꝑ illa ꝟba poti⁹fa/ ctũ videt̃ narrari:ꝙ iur̃ diuerſitas poni. In pma igit̃ q̃ſtiõe ipedit̃ expectãs:ſꝫ ad h vt teneat pmutatio erit neceſſe ꝙ interueniat illoꝝ ꝯſenſus q̃ hñt eligere:ad h de offi.archidi.ad h in fi. In ſcđo caſu fiat in manibus vtriuſq; libera reſignatio vel q̃libet in manib⁹ ſui epi: vel alter alteri cõmittet:qđ melius videt̃:ad h de ſen. ex.cũ illoꝝ.nec video q̃re aliud in caſib⁹ iſtĩ ꝙ in exp̃ſ/ ſo.Inſpiciam⁹ĝ ſolũ an licite fiat pmutatio vt ꝑ expe/ ctatiõe nõ ipediat̃:h dicat decre.ad h fac̃ finis huius capli. g ¶ Libere.vt ſimonia vitet̃:de pac.cũ pridem. h ¶ Fraude. Pone in terminis ꝑ decre.ſ.eo.li.de re/ nũ.c.ij.ſ.cũ pmutat̃ bñficiũ:qđ ſperabat̃ in ꝓximo vaca/ tuꝝ:vt p̃cludat̃ via expectãti. i ¶ Reſignãt. Et ſi re/ ſignata ꝯferant̃ alijs ꝙ pmutare volẽtibus non valet collatio:vt in Cle.eo.ti.c.vno. k ¶ Rigori.Sic.C.de iudi.placuit.C.de fur.ꝛ ſer.corr.l.ſiq̃s ſeruo. de h.ſ.de trãſac.c.vl. l ¶ Minime. Iſtud facit ꝓ eo qđ.ſ.dixi nam inſpicit papa ꝙ nil deperit expectanti:quia al's nõ reſignaſſet.Jo.an.

Si pater ¶ Iſti us decr. duplex diuiſio. Pria in.v. ptes Diuiſio ſm quã ponit p/ mo teſtm̃ patris tria ꝯtinẽs.inſtõ nẽ filioꝝ. vxoris legatũ.ꝛ ſbſtitu/ tionẽ quã fec̃ fili/ us.Scđa ibi:Te ſtatore mortuo. narrat q̃ poſtea emerſerit. Tertia ibi:Abſq;.ſoluit dubiũ ex teſtõ ꝛ emergẽtibus p/ dictis exortum. Quarta ibi:Pre miſſe.ponit ſolu/ tionis rõnẽ.ꝛ rõnis exp̃ſſionẽ. Quinta ibi:Licet.rñdet obiectioni que ꝯ ſolutionẽ fieri poſſet. Sꝫ q: põderato ꝙ ꝓpter dictionẽ vl' monaſyllabũ ſi que ponit̃ in pn.c. tota lr̃a pẽdet vſq; ibi:Premiſſe.videt̃ diuidẽda ſoluꝫ in tres ptes:vt ſic pme tres ꝯiũgant̃ ſb vna ſcđa ꝛ ter tia:tũc vbi ponebat̃ q̃rta ꝛ q̃nta. ꝛ ẽ huic ſi.qđ dixi.ſ. eo.lib.de elec.generali.ſup.j.glo.Joh.an.)Tracta fuit hec decr.de extuagãti Inno.iiij.q̃ icipit Jo.frãgiapa.ꝛ forte nimis fuit deciſa.(iducit Jo.mo.ꝟ. Horatij:Ob/ Horatius. ſcur⁹fio dũ breuis ẽẽ volo.vide ad idẽ ꝺ pe.ſignificauit poſt pn.Jo.an.)ꝛ ſic põe caſuꝫ.Jo.frã.hẽbat vxorem noie ſaracenã:ꝛ ex ea filiũ ꝛ filiã ipuberes petrũ ꝛ phi lippũ ĩ extremis poſit⁹ꝯdidit teſtm̃:ꝛ filiã ſibi heredẽ iſtituit ĩ certa pecunie ꝙtitate:filiũ ꝟo in ceter̃ bõis ſu is:ꝛ vxori vſufructũ q̃rũdã bonoꝝ ſuoꝝ ſb certo tenore reliq̃t ꝛ adiecit:vt ſi decederet filia ſine liberis moreret̃ filio ſuo:ꝛ ſi fili⁹ſine liber̃ decederet:moreret̃ filie:ſi ãt vterq; ſine liber̃ decederet:paupes heredes iſtituit ꝛ ex ecutores teſtõ reliq̃t. Mortuus ẽ iohẽs ipẽ teſtator:de/ mũ mortu⁹ẽ petr⁹fili⁹ſuus adhuc ipubes:ꝛ demũ filia etiã ipubes:ipa.ſ.mr̃e ſupſtite:ꝯ quã agebant executo/ res:ꝛ ab illa dñã vl' ei⁹ ꝓcuratore petebãt corã papa bo na q̃ fuerãt teſtatoris ꝛ filie ſub q̃b⁹ꝛ bõa filij cõphẽde bãt:dicebat ꝓcurator dñe ꝙ ſubſtitutio facta ꝺ filio ad filiã:ꝛ de filia ad paupes fuerat fideicõmiſſaria:vñ in ſubſtitutione filie ad filiũ debebat deducere tertiã iure nature debitã filio:ꝛ q̃rtã trebellianicã. Itẽ in ſbſtituti one paupeꝝ ad filiã ꝓ reſiduo noie filie eaſdẽ tertiaꝫ ꝛ q̃rtã hẽbat:ꝓ pte ꝟo executoꝝ allegabat̃ ꝙ ſbſtitutio fuerat directa ꝛ pupillar̃:ꝛ ꝯueniebat tal' ſbſtitutio ꝑ ſonis ꝛ ꝟbis:vñ nõ hẽbat locũ q̃rtaꝝ deductio. Itẽ ꝙ pr̃ in teſtõ qđ faciebat ipuberi filio mr̃eꝫ portione iure nature debita pꝟare poterat:lꝫ fili⁹ id ſuo teſtõ facere nõ poſſet. Per has vtrĩas allegatiões ꝓnũciauit papa bo na illa deferri paupib⁹abſq; aliq̃ deductiõe tertie vl' q̃r te pt̃.h.d. m ¶ Impuberes.ſ.filiã miorẽ.xij.an.filiũ minorẽ.xiiij.an.ff.ꝺ ꝟ.ſig.pupill⁹.C.qñ tu.vl' cu.eſſe de ſijt.l.indecorã.ꝛ inſti.q̃.mo.fi.tu.in pn.licet q̃ ad matri moniũ carnale(in ſpũali ſecus: vt no.ſ.eo.li.de elec.ex Additio eo.in.iij.glo.Jo.an.)non inſpiciamus ſolum annos:ſꝫ etatem qua pubeſcere poſſit:quod dic vt no.ſ. de de/ ſponſa.impube.puberes.Jo.an.

a ¶ Vxorē. Puberē intelligas matreȝ ipoꝝ filioꝝ: alꝭ dubitatio nō ꝓceſſiſſet: ⁊ hoc patet in fine. Jo. an.
b ¶ Re certa. Inſtituit quod eſt infra: qđ ſi non feciſſet egiſſet filia. de inofficio. (vide ꝙ no. Hoſtiē. in ſum. huius ti. §. q̄liter. ꝟ. daꝛ autem. ⁊ ꝟ. ſeq. Jo. an.) nunc auteȝ non poſſet agere niſi ad ſupplemētū: ſi aliq̄d deeſſet portiōi de iure nature debite. C. de inoffi. teſta. l. omnimodo ⁊ l. ſe. ⁊ l. q̄m nouella. ⁊ l. ſi q̄n. ⁊ de h. ṡ. eo. raynutius in p̄n. Scire debes ꝙ in certa re inſtitutus habeꝛ loco legatarij: ita ꝙ creditoribus non tenetur. C. de here. inſti. l. quotiens. ⁊ hoc cum eſt alius vniuerſaliter inſtitutus. Si enim nullus alius inſtitutus eſt in totum ſuccedit heres. ff. de here. inſti. l. j. §. ſi ex fundo. ⁊ l. ſiſtaq; quis heres. Si auteȝ plures inſtituti ſunt in certis rebus ⁊ nullus alius: vniuerſaliter pro virilibus erunt heredes: niſi in caſu vbi duo ſunt inſtituti coniunctim ⁊ aliter diuiſim. ff. de here. inſti. ſi alterius. ⁊ l. ſe. Jo. an.

Additio

a b ⁊ vxorē: filiā in re certa: filiū
vero in ceterꝭ bonis ſuis vni
c uerſalē heredē inſtituit: ⁊ vx
ori aliq̄ in ſuo teſtamēto lega
d uit adyciēs: vt ſi decederet fi
e lia ſine liberis eidē filio: et ſi
f ipē abſq; liberis obiret filius
g prefate filie moreretur: chriſti
h paupes īſtituēdo heredes: ſi
vtrūq; ſine liberꝭ mori ꝯtige
i ret filioꝝ. ¶ Teſtatore mor
tuo: ac deīde filio ſbſeq̄nter ⁊
filia ſupſtite matre defunctis
k añ tpa pubertatꝭ. ¶ Abſq;

Queſtio

c ¶ Inſtituit. Nunquid quo ad filiam ſufficeret legaſſe: De hoc fuerunt opiniones tacte. ṡ. eo. raynutius in p̄n. ⁊ dicunt quidam (placebat hoc dño meo in legibus. ⁊ placeꝛ Ja. de are. Ja. de ra. ⁊ Pe. Jo. an.) ꝙ tutius eſt ꝙ neceſſaria ſit inſtitutio. in auc̄. vt cum de ap. cog. §. aliud quoq;. ⁊ §. hec autem. coll. viij. ⁊ C. de inoffi. teſta. non liceat. l. dicentes. C. de inoffi. teſta. l. oīmodo. ⁊ l. cum queriꝛ. auc̄. nouiſſima. ꝑ auc̄. illam poſteriorem eſſe correctas. Alij ꝯ. ꝑ p̄dictas leges ꝑ decre. raynutius. vbi nihil dicitur ꝙ alterocha fuerit inſtituta. Azo diſtinxit an teſtator voluerit ſolenniter teſtari: vt quia vocauit teſtes ſeptem ſignacula ⁊ ſubſcriptiones rogauit: ⁊ tunc eſt neceſſe ꝙ in aliquo inſtituat: vt in auc̄. vt cum de ap. cog. col. viij. aut non ſolenniter: ſed nuncupatiue: ⁊ tunc ſufficit quocūq; relinquat titulo: vt in antiquis legibus. vnde dicunt alij ꝙ ſi relinquat in teſtamento neceſſe eſt iure inſtitutionis relinqui: ſi in codicillis ſufficit quocūq; relinquat titulo: ⁊ de hoc no. C. de inoffi. teſta. auc̄. nouiſſima. Alij dicunt ꝙ ẜm canones ſufficit quocūq; relinquat titulo: vt in decr. raynutius. ſecus ẜm leges. ⁊ hoc ibi tenet Hoſtiē. vt talis ꝑnitioſa ſbtilitas euiteꝛ. Alij diſtinguunt ꝙ aut teſtator inter filios tantum teſtaꝛ: aut iter extraneos ⁊ filios ſimul īſtitutos. In p̄mo caſu ſufficit quocūq; relinquat titulo: vt in antiq̄s legibus: quia inter ip̄os impfecta ſimplex ⁊ plena volūtas ſufficit: dummodo de ip̄a appareat. C. eo. ti. hac conſultiſſima. §. ex imperfecto. ⁊ C. famil. herciſ. l. fi. ⁊ auc̄. ibi ſignata. In ſecundo caſu ſcilicet cum extraneos inſtituit: non ſufficit quocūq; relinquere titulo: niſi fiat inſtitutio: ⁊ ſic intelligiꝛ auc̄. vt cum de ap. cog. Sed vt ſupra dixi primum tutius. ⁊ ideo tenendum videꝛ de pe. di. vij. nullus. ⁊ verbum illud relinquit in decre. raynutius. non videtur poni proprie: vt patet etiam ex inſtitutione adiecte: idem in decre. raynaldus. Jo. an.
d ¶ Legauit. De facto: vt dixi in caſu: legauerat vſufructum quorundam bonorum ⁊ altero ſolum ſuperſtite ex filijs augebat in teſtamento legatum: ⁊ nemine ſuperſtite adhuc augebatur. ⁊ ex hoc etiam vt patet in integra allegabatur per pauperes ꝙ patebat ꝙ intentio teſtatoris fuerit vxori filiam anteferri. Jo. an.
e ¶ Eidem filio. Moreretur quod eſt infra. Sed contra: iſta filia nec exheredata erat nec inſtituta: quia in certa re: vt. ṡ. dictum eſt. ergo nec ei pupillariter poteſt ſubſtitui. vt inſti. de pupil. ſubſtitu. §. non ſolū. ff. de vulga. ſubſtiꝛ. l. ſed ſi plures. Solu. licet hec puella non fuerit inſtituta heres in primo gradu: tamen fuit inſtituta in ſecundo: ſcȝ poſt mortem filij: ⁊ ſic ei pupillariter ſubſtitui potuit. Vel dic ꝙ ſi ex liberis eſt vnus ex certa re: alter vniuerſaliꝛ inſtituitꝰ: vterq; eſt heres: licȝ alꝛ nō teneaꝛ ad credita vel legata. ⁊ ſic intelligaꝛ hic: ⁊. ṡ. eo. raynutius. ſecus ſi non ex liberis: q2 tūc inſtitutus in certa re habebiꝛ loco legatarij: vt. ṡ. dixi. ⁊ C. de here. inſti. l. quotiēs. Vel h̄ nō queriꝛ an tenuerit ſubſtitutio de filia filiū: ſȝ ecōuerſo. q2 de facto p̄us deceſſit filius.
f ¶ Liberis. Sufficit vnus. ff. de ꝟ. ſig. nō eſt ſine liberꝭ. C. de ꝯdi. inſer. l. j. ⁊ ſup h̄ vide qđ no. ꝺ ꝓba. in p̄ntia. in. j. gl.
g ¶ Filie moreretꝛ. i. ad opꝰ filie (faꝛ. ff. de re. du. q̄ duos poſt p̄n. ibi: q̄ſi vtriq; vltimi ſibi ſucceſſiſſe videanꝛ. Jo. an.) q̄ſi dicat ꝙ hereditas filij directe ⁊ īmediate ad filiā ꝑueniat: ⁊ econtra. ſi ꝟo in ſucceſſione mr̄ eſſet media: iā nō filie: ſed p̄mo matri moreretꝛ ſic: allegabaꝛ ꝓ pte paupeꝝ. Jo. an.

Addit

h ¶ Pauperes. Licet certa perſona (dici poſſet ꝙ vniuerſitas paupeꝝ gerit vicem certe perſone: ⁊ ita valet. ſicut ſi inſtitueret collegium licitum. ff. de fideiuſ. l. mortuo. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. l. municipibus. C. de ſacroſan. ec. l. j. ff. ad trebel. l. oībus. ff. de leg. j. l. ſi heres. §. vias. ẜm Archidia. ⁊ Jo. an.) heres inſtitui debeat ⁊ nomē ſpecificari: tū paupeꝝ inſtitutio valet: ⁊ de paupibus loci ꝓprij domicilij ſenſiſſe intelligiꝛ: vbi fomentū viuens ꝯſolationes ⁊ ſeruitia a multis recipit. C. de epiſ. ⁊ cle. ſiq̄s ad declinandū. l. nulli licere. de h̄ dic vt. ṡ. eo. ti. cū tibi. Jo. an.

Addit

i ¶ Mortuo. Executoribꝫ relictꝭ q̄ petebāt bona teſtatoris poſtmodū ab vxore: vt dixi in caſu.
k ¶ Abſq; deductione. Hic decidit q̄ſtionem. Dicebat aūt mater ꝙ habebat tertiā ⁊ quartā in bonis teſtatoris ex ꝑſona filij: ⁊ ſic ſola dimidia reſtituēda fuerat filie. Itē in alia dimidia habebat etiā tertiā ⁊ quartā ex ꝑſona filie: ⁊ ſic dimidiā: ⁊ ſic facta cōputatiōe videbaꝛ ẜm eā reſtitutio faciēda paupibus ſolū in tribꝫ vncijs eius ptis in q̄ fuerat filius inſtitutus: ⁊ in dimidia eiꝰ ptis in q̄ fuerat inſtituta filia: ⁊ ꝓbabaꝛ hoc ex eo: q2 dicebat ꝙ ſubſtitutio de filia ad filiū: ⁊ de paupibus ad illā erat fideicōmiſſaria: ⁊ h̄ ꝓbabat tali mō: directa ſbſtitutio fit ꝑ hec ꝟba: ei heres eſto vꝛ ille ei ſit heres. indirecta ꝑ verba: rogo volo vel mādo vt reſtituas ⁊c̄. ſȝ iſta verba alteri moriaꝛ: nō pōt dici directa ⁊ pupillaris ſubſtitutio: imo videtur intellectus fuiſſe: ꝙ mater filio ab inteſtato ſuccederet: ⁊ hereditatem reſtitueret ſubſtituto. Item dicendo ſine liberis: apparebat teſtatorē puberi ſbſtituere voluiſſe: vñ fideicōmiſſarie nō pupillares ītelligi debebāt ſbſtitutiōes: ⁊ de filijs adinuicē ⁊ de paupibus ad eos. Rñdebaꝛ ꝓ pte executoꝝ ⁊ paupeꝝ: qđ. ṡ. dixi in gl. de facto. ⁊ gl. j. qđ. ī. ſequiꝛ. Ad clariorē intellectū no. ꝙ ſbſtitutionū alia directa: alia īdirecta ſiue obliq̄. Directaꝝ alia vulgarꝭ: alia pupillaris: alia exēplarꝭ: alia breuiloq̄: de q̄ pone exēpluȝ. ff. de vulga. ſbſti. iā hoc iure. ſ. cū teſtator dicit duos impuberes filios mihi heredes inſtituo: ⁊ eos inuicē ſbſtituo. habent eīm hec breuia verba in perſona cuiuſq; duas

Sub tutio lia d cta: a idire

a deductione trebellianice ſi/
b ue partis iure nature debite
facienda ipſis pauperib⁹ bo
na oīa deferunt. Premiſſe
nāqʒ ſubſtitutiones facte de
c filio ad filiaʒ ⁊ econtra: ⁊ de
illis ad pauperes directe de
d bent intelligi pupillares cuʒ
in ſubſtitutionib⁹ ſemper ſit
e interpretatio facienda: dum/
modo ſicut in caſu propoſito
f g earum verbis ⁊ perſonis cõ/
ueniat inſtitutis: vt ſubſtitu
tio directa intelligatur poti/
h i us q̄ʒ obliqua: q̄ʒq̄ʒ directa ī
terdum ad fideicõmiſſum ex
k cauſa trahatur. ¶ Licet au
tem filius teſtamento ſuo ma
trem portiõe iure nature de/
l bita priuare nõ poſſit: pater
tamen in teſtamento qð filio
m impuberi facit põt: nā teſta/
mentum huiuſmodi pupilla
re paternū vel paterni pars
n potius eſt cēſendū. ¶ Idem.
Superior habet cõſentire re
ligioſis deputatis executori
b⁹ ⁊ plurib⁹ executorib⁹ da
tis vno mortuo vel ī remotꝭ
exiſtēte vn⁹ officiū executio

ſubſtitutiões vulgarē ⁊ pupillarē. Alia cõpendioſa: d̄
his ꝓſequere: vt no. ṡ. e. raynu. circa prin. Sʒ ad vlti/
mā ⁊ ad ꝓpoſitū veniam⁹. Cõpēdioſa q̄ fit his verbis
qñcūqʒ fili⁹ meus deceſſerit vel ſine liberis deceſſerit fi
lia ſit heres: hec ſi fiat a milite: ſiue fiat puberi ſiue pu
pillo iure dire/
cto valet qñcun
qʒ decedat inſti/
tutus: ſicut ver/
ba ſonant. ff. de
mi. teſt. l. in frau
dē. §. miles. ⁊ l.
miles ita here/
dē. §. j. C. de te/
ſta. mi. l. in teſta
mēto. Ħ verū ni/
ſi miles hāc ſub
ſtitutionē filio
fecerit: cui⁹ mat̄
ē in medio: ꝗ̄ ca
ſu valebit iure
fideicõmiſſi: ſi iā
factus pubes fi/
lius decedat. C.
de impu. ⁊ alijs
ſubſti. l. p̄cibus.
Si aūt pagan⁹
cā ꝑ ſuperiora fecerit verba: ⁊ pupillus ille inſtitut⁹ in
pupillari etate deceſſerit: iure directo admitteꝛ ſubſti/
tuta. vbi aūt iā pubes fact⁹ moriꝛ: ſubſtitutio oīno ex/
tinguiꝛ: ⁊ venientes ab inteſtato ſuccedūt in totū. ff. de
vulg. ſubſti. l. his verbis. ⁊ l. in pupillari. ⁊ l. cēturio.
Si aūt teſtator ſic dixiſſet. qñcūqʒ deceſſerit fili⁹: vel ſi
ne liberis deceſſerit filiam ſubſtituo: vel volo ꝙ ei filia
ſuccedat tūc lʒ directe nõ valeat: valet tñ indirecte iure
fideicõmiſſi. ff. ad trebel. ſceuola. ⁊ l. heredib⁹. C. de in/
ſti. ⁊ ſubſti. generaliter. §. vi. hoc viſo ſatis ptʒ ꝙ hec
Ad. ſubſtitutio q̄ forte cõpēdioſa dici põt. (Archi. hic dicit
aſſertiue. ſʒ. v. ꝑmiſſe. dicit eis directas pupillares: ſed
intelligaꝛ ſm emergentiā caſus: cū ſcʒ deceſſerūt. ī. pu/
bertatē.) admittit ſubſtitutos iure directo: ex ꝗ̄ inſtitu
ti deceſſerūt in pupillari etate: ſi poſt pubertatē deceſ/
ſiſſent: tūc potuiſſent locū habere mr̄is allegatiões.
a ¶ Trebellianice. ꝗ̄ q2 ſubſtituti veniūt iure directo:
nõ fideicõmiſſario: non habet locū deductio trebellia.
argue ꝑ cõtrariū ꝙ ſi locus eſſet fideicõmiſſarie ſubſti/
tutioni. bene detraheretꝛ trebellianica: lʒ eſſent paupes
ſubſtituti: lʒ ergo ceſſet falcidia in his q̄ legāꝛ pauperi
b⁹ vel ad pias cauſas. C. d̄ epi. ⁊ cle. ſi qs ad declinādā
⁊. C. ad. l. fal. auc̄. ſi mulier. ſec⁹ videꝛ in trebellianica.
ꝑ hāc lr̄am. ad Ħ. ff. ad. l. fal. l. j. §. ad municipiū. ſi ei cõ
ditor legis in trebellianica id voluiſſet: ſicut exp̄ſſit de
falcidia: ita de trebellianica exp̄ſſiſſet. de decl. ad audi/
entiā. ad Ħ. ī. de priuil. ſi papa. ⁊ qð nõ eſt ſanctorū pa/
Ad. trū decre. ⁊c̄. de trāſla. c. ij. ff. de publi. l. de p̄cio. (⁊ ca/
ſus omiſſus iure autēticorū relinquaꝛ iuri antiquo. ad
hoc. ṡ. e. li. ſuſceptū. ff. d̄ lib. ⁊ poſthu. comodiſſime. Jo
han. an.) In ꝯtriū videꝛ in auc̄. de ec. ti. §. ſi aūt heres.
ibi: Omni falcidia vacāte. col. ix. Sʒ dixit Azo. in ſū.
de here. ⁊ fal. ꝙ trebelliana cõtineꝛ ſub noīe falcidie. er
go nec trebelliana detrahi poterit: nā nil excipit ꝗ oia
dicit: de ma. ⁊ obe. ſolite. ⁊ ſatis videꝛ terminari ꝑ di/
ctū. §. ſi cõiūgaꝛ. cuʒ. §. ſi qs in nomine. vbi dicit here/
ditatē vel legatū: nec occurrit inter iſta rõ diuerſitatis.
vnde idē ius cēſebiꝛ. ṡ. de trāſla. c. ij. ṡ. de reſcrip. inter
ceteras. ff. de legi. nõ poſſunt. ad Ħ fa. qð no. Ala. Ber.
et alij. ṡ. de ſepul. c. vno. vbi no. de relicto paupib⁹ non
detrahi canonicā. ꝓ prima pte q̄ placet facit: q2 legiti/
ma ꝑ pauperū inſtitutionē filij nõ priuanꝛ. nā ꝗ vult
exheredato filio eccleſiā heredē facere aliū q̄rat q̄ʒ au/
guſtinū. ⁊ deo ꝓpitio neminē inueniet. xvij. q. vi. c. vi.
⁊ ſic etiā no. Accur. in. l. ſi qs ad declinādā. Itē in ipa
l. ſi qs ad decli/
nādā. nõ erat qs
inſtitutus ꝗ tre/
bellianicā detra
here poſſet: nec
ē ꝑ oia eadē rõ
in vtraqʒ: q2 ſi
rogat⁹ reſtitue/
re non detrahit
trebellianicā: in
vanum fuit hec
res: ſʒ ſi teſtator
fecit multa lega
ta ⁊ inter alia q̄/
dā ad pias cau/
ſas: ⁊ ſi nõ detra
hat delegati ad
pias: detrahit d̄
alijs: ⁊ ſic ñ erit
heres in vanū.
b ¶ Debite. de
his quartis dic
vt no. ṡ. e. raynuc⁹. in glo. no. ꝙ q̄rtarū. c ¶ Ecõtra.
ſcʒ de filia ad filiū. d ¶ Pupillares. q̄ expreſſe fit ꝑ
hec verba: ſi fili⁹ meus deceſſerit infra tp̄a pubertatis
filia ſit heres: inſti de pupil. ſub. j. rñ. ⁊ expirat ſtatim
cū ad pubertatē ꝑuenerit: vt ibi. Fuit aūt inuenta hec
ſubſtitutio: q2 cū multū ꝓſit heredē habere: ⁊ pupill⁹
teſtari nõ poſſit vtile fuit pupillis modū inuenire ne
decederent inteſtati: vt in p̄. l. inſti. de pupil. ſubſti. in
prin. Idē dicim⁹ de exemplari lʒ exemplaris differat a
pupillari in hoc (et in alijs q̄ dixi in decre. raynu. ſup Ad.
ij. glo. Jo. an.) q2 in ea neceſſe eſt certas ꝑſonas ſubſti
tui. C. de impu. ⁊ alijs ſubſti. l. humanitatis. e ¶ Fa
ciēda. vide qð eſt. ī. vt ſubſtitutio ⁊c̄. poſtea videas dū
modo ⁊c̄. f ¶ Verbis. dixit teſtator: ſi ſine liberis
decedat alteri moriaꝛ: ſed iſtud verbū ſine liberis. cer/
tū eſt ꝙ nõ deſignat certā etatē: nā et ante pubertatem
⁊ poſt fili⁹ ⁊ filia ſine liberis mori poſſūt: ꝗ̄ ptʒ ꝙ ſub
ſtitutioni pupillari bñ cõueniūt verba immo maxime
pupillari: cū tūc liberos hr̄e non poſſit: ⁊ video ꝙ ex/
preſſa vulgaris habet tacitā pupillarē: dūmodo perſo
nis cõueniat. ff. d̄ vulg. ſubſti. l. iiij. multo poti⁹ verba
q̄ ſapiūt pupillarē vt hic ad pupillarē ſūt referēda: et
ſic reprobat qð no. Accur. C. d̄ impu. ⁊ alijs ſub. l. p̄ci/
bus. i glo. pe. (et Inno. ṡ. e. raynu. Jo. an.) g ¶ Per
ſonis. q2 vterqʒ impubes erat ⁊ ante pubertatꝭ tp̄a de/
ceſſit: vt. ṡ. vidiſti. h ¶ Obliq̄. i. indirecta vel fidei/
cõmiſſaria. i ¶ Interdū. vt. ff. ad trebel. l. ſceuola.
ff. de vulga. ſubſti. l. cēturio. §. verbis. C. de impu. ⁊ alijs
ſub. l. p̄cib⁹. k ¶ Licet autē. rñdet obiectioni q̄ fieri
poſſet ex eo ꝙ fili⁹ nõ põt matrē priuare debita portio
ne: ꝗ̄ portio illa matri debeꝛ nõ ſubſtituto. l ¶ Poſ
ſet. C. ad tertul. l. matri (⁊. l. vi. ⁊ auc̄. in teſtamento ibi Ad.
poſita: ⁊ illud verū niſi ex cā: vt in p̄alle. auc̄. ⁊ habēꝛ
he cauſe in auc̄. vt cū de app. §. ⁊ hec q̄dē. col. viij. Jo.
an.) ſʒ illð locū hʒ vbi fili⁹ teſtaꝛ vel decedit ab inteſta
to: Ħ iſtis filijs nõ ſuccedebant paupes ex teſtõ ſuo: ſed
poti⁹ ex paterno: vt ſeq̄ꝛ. m ¶ Poteſt. eſt expreſſuʒ
ff. d̄ inoffi. teſt. l. papinian⁹. §. j. vbi diciꝛ ꝙ mater non
impugnat teſtm̄ ꝙ pater filio fecit querelā inofficioſi.
n ¶ Cēſendū. vt in p̄di. l. ⁊ inſti. de pu. §. liberꝭ. ff. de

nis exercebit ne impediat te
ſtatoris voluntas niſi aliud
p teſtatorem diſponet .h.d.
ſm Zen. ca. II

a Religioſus executor ab
b aliquo i ſua volūtate vltima
deputatus nō pōt: cum velle
c vel nolle non habeat hmōi
d officiū ſuſcipe vel exequi: ni/
ſi a ſupiore ſuo petita ſup h
e licentia ⁊ obtenta. ¶ Sane
f
g pluribꝰ a teſtatore ſimplicit
executoribꝰ deputatis. Uno
h eorū mortuo vel in remotis
i agente: aut id exeq̄ forte no/
lente. Ne voluntatē teſtato/
ris impediri vel nimium dif/
k ferri cōtingat: poterit alius.
l Niſi teſtator aliud expreſſe/
rit officiū executionis iniun
m cte libere adimplere. De ſe/
pulturis. Bonifacius. viij.
Hic phibet pactū de ſepul/
tura eligēda nō obſtāte pa/
cto de ſepultura eligēda vel
electa nō mutāda ſepeliēdus
eſt qs vbi als erat de iure ſe
peliēdus: ⁊ als ſepultꝰ cū oī
bus ſepulture obediētibꝰ re
ſtituēdus ē: als pena incur
rit h ɔtēta. h.d. ſm zen. ca. I

Animarū periculis
⁊ ſcādalis que fre
quēter ex his p/
ueniunt: obuiare
n volentes vniuerſis religio/
ſis ⁊ ſecularibus clericis cu/
iuſcunq; ſtatus vel conditio
nis exiſtant: in virtute ſan/
cte obedientie ac ſub intermi
o natione maledictionis eter/
ne diſtrictiſſime prohibemꝰ:
ne aliquos ad vouendū iu/
randum vel fide interpoſita
p ſeu alias promittendum in/
ducāt vt apud eorū eccleſias

vulga. ⁊ pupill. ſub. qui plures. l.j. in fi.
Diuiſio Religioſus. ¶ Sunt due ptes. ſcda. ibi: Sane. Prima ponit dictū cuiꝰ rōnē reddit. ibi: Cū vel/le. Scda. ibi: Uno themate diffinit caſum trimēbrē. ⁊ rōnē reddit. ibi: Ne volūtatē. ⁊ caſū excipit. ibi: Niſi. Jo.an. Emanauit ad declarati/onem decre. s. e. tua. ⁊ eorū q̄ ple ne no. Guil. in Spe. de inſtru. edi. §. nūc vero.
Ad. (als ē. h. ſub. §. cōpēdioſe. Joh. an.) ver. ſepe eti/am queritur.
De qbꝰ religioſis intelligat a ¶ Religio/ſus. intelligā in/diſtincte ſiue ſit monachus vl re gularis canoni/cus mēdicās vl
Ad. nō. (ſaluo q de fratribꝰ minori/bꝰ dr in Cle. de ver. ſig. exiui. §. pinde. ⁊ §. vex) ⁊ de clauſtralib intelligo in qbꝰ ſequēs rō locū habet.
An mulier poſſit ec̄ executrix vel puer Sz qd d minore. xxv. an. vel de muliere: nūqd poſſūt de/putari executo/res et q: maior xvij. ānis pōt p/curare negocia. s. e. li. de pcu. q generaliter in fi. videt q poſſit eſſe executor. Cōtra: q: nō habet pſonā ſtādi i iudicio. C. de pcu. exigēdi. ad h. s. de eta. ⁊ quali. c. in/decorū. C. de l[egi]. tu. l. vi. Idē de femina. ff. de pcu. l. ne q3 femina. C. e. l. alienā. ff. de reg. iu. l. ij. iij. q. vij. §. tria. Quicqd ſit de iure ɔſuetudo optima interpres legū hz
Ad. q tales exequi poſſint. ad h facit hec decre. Jo.an. (et ff. de arbi. dilecti. ⁊ de his in Spe. palle. §. circa fi. qd d minore. ⁊. v. ſe. Jo.an.) b ¶ Aliq̄. clerico vel laico. c ¶ Nō habeat. s. de elec. quorūdā. ⁊ e. ſi religioſus.
Ad. xij. q. j. nō dicat. ī. ti. pxi. c. vi. (alle. Archi. ij. q. vij. nullus. ij. et. xxiij. q. iij. c. j. Jo.an.) d ¶ Officiū. hodie rōnē huiꝰ officij ordinariꝰ loci exigit a religioſis etiam exempt. ⁊ ſi circa id deliquerint illos punit: vt in Cle. eo. ti. religioſus. e ¶ Obtēta. q tūc pōt: miſericordie em̄ eſt tale officiū. lxxxvj. di. nō ſatis. ſz videbat ɔ p. c. xvj. q. j. monachi. d poſtulā. c. j. vbi dr duo reqri. ſcz q expoſcat vtilitas mōaſterij: ⁊ q abbas iperet: p iſta p te faciebat decre. tua. s. e. ti. ⁊ extrauagās Jo. frangia. ꝯ q̄ fuit tracta pxi. decre. vbi qdā frater pdicator fuit executor: h expeditū eſt. f ¶ Sane. h tractabat idē
Ad. Guil. in e. §. v. ſed ſi alter. cū ver. ſe. (⁊. v. qd ſi ſint plures. Jo.an.) g ¶ Simpliciter. ſine clauſula: vt ipſi vel eorū alter vel q ſi nō oēs als nō eſſet queſtio.
h ¶ Mortuo. Nota ex lr̄a q mortuo executore eiꝰ
Ad. officiū nō trāſit in heredē (⁊ de h in palli. §. circa fi. v. inſup) videt em̄ induſtria et amicitia eiꝰ electa: ad h s. de offi. dele. c. vi. ff. p ſocio. l. actiōe. §. morte. ff. man/da. l. mādatū in fi. (⁊. ff. de tute. l. antepe. in fi. vbi idem no.) qdā dicebāt tale officiū trāſire in heredē executo/ris p. l. ff. de alie. ⁊ ci. leg. l. cū vnꝰ. ⁊. l. a filio in pn. ⁊. l. alimēta in pn. (vbi q ibi no. ſcz q nō tranſeat officiū ſz ibi trāſeat onus nō pſonale. Jo.an.) Alij diſtinguebāt an res eſſet integra vel nō: ſicut. s. de elec. in cauſis. C. māda. l. mādatū. Qd aūt dixi nō trāſire in heredē: ve/rū eſt niſi teſta/tor expſſerit: ſi/cut ⁊ de cōpro/miſſo diciꝰ. s. de arbi. c. vi. qd aūt tūc fiet: dixi in glo. vt quia.
i ¶ In remo/tis. ſi q nō mul/tū diſtat vocabi/tur: ⁊ ſi in termi/no aſſignato nō venerit procedet ſociꝰ ſine illo. ſi aūt remotus eſt
Ad. (qd terminet ar/bitrio boni viri ſm Archi. ⁊ fa. q no. s. eo. li. de tēp. or. cū nullus. §. pe. in glo. ij.) nec vocabit: ſic ⁊ in electiōibꝰ: d elec. q: ppt. et. c. cū iter vniuerſas ⁊. c. q ſicut. Jo.
k ¶ Cōtingat. ſi. s. ne ſe. vacā. c. vno. ad fi. de of. dele. ſi is cui.
l ¶ Expſſerit. vt q: vetuit: ne
Ad. alter ſine altero pcederet (bū fa. ff. de exerci. l. j. §. ſi plu/res.) Aliud eſt eī tacere: aliud expſſe vetare. ad hoc de bap. maiores. ī. de reg. iur. is q tacet. (Jo.mo. alle. C. d nego. geſ. l. fi.) Quid eī tūc fiet ex q̄ alter nō vult exeq̄ vel mortuꝰ eſt. Si teſtator ſibi puidet illud ſeruabit: alioqn eps exequat. s. e. ſi heredes. ⁊. c. tua. qd ſi abbas ſancti pauli datꝰ ē executor ⁊ mortuꝰ ē: nūqd h officiū trāſibit ad ſucceſſorē: videt diſtinguēdū an fuerit p/priū nomē expſſum nec ne. s. de offi. delega. qm̄. qd la/tis poſſet dici in extraneo: ſed in ppinquo videt q lz nomē nō fuerit expſſum: tn̄ affectione pſone h factū fu/erit: vn̄ ñ trāſeat ad ſucceſſorē: ad h. xij. q. iij. pōtifices.
Ad. d teſta. reqſiſti. (de h plenꝰ in pdic. §. circa fi. v. qd erit Jo.an.) m ¶ Adimplere. ē ſi. s. e. li. d pcu. ſi duo. §. ſane. ⁊. ff. de admi. tut. decreto. §. vlti. ⁊ eſt in his ſpāle fauore teſtantiū cauſarū ⁊ pupillorū.
Diuiſio Animarū. ¶ Prima ps ponit inhibitionē. ⁊ decretū. ibi: Nos em̄. Scda punit eligētem. ibi: Statuētes. Tertia punit inducētem. ibi: Si vo. ⁊ penā aggrauat in nō parētem. ibi: Quā niſi. Jo.an. Emanauit: ad ſupletionē decre. s. de pac. ple/riq3. ⁊ pꝑter ea q̄ ibi in fi. no. Hoſt. dicēs qt ⁊ quātor
Ad. aias ɔſtitutio hec aſtringit. Nā qſi oēs ſibi talia attra/hūt ⁊ tales alliciūt: vt infirmati q̄ cōtingit medicos q ſanare debuerāt infirmari (⁊ q no. in Spe. e. ti. ver. et no.) n ¶ Uolentes. ad hoc. s. de offi. lega. officij.
o ¶ Eterne. hodie trāſgreſſores excōicati ſūt ipo iu/re: nec abſoluāt ab aliq̄ q a papa: niſi in mortis articu/lo p Cle. de penis cupientes in fi. q̄ reſeruat etiā penas infra poſitas. p ¶ Promittēdū. nō em̄ facit deꝰ diſt